

*Hoge commissaris te Djakarta (Hirschfeld) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 6 jan. 1950*

Bestemd voor Stikker mede voor Van Maarseveen.

Heden bezocht ik met de Beus Spender, die op doorreis naar Colombo hier vertoeft. Deze bracht in de eerste plaats ter sprake de wenselijkheid van Ned. emigratie naar Australië en vroeg of op dit punt enig succes te verwachten zou vallen van een systematische campagne daarvoor onder Ned. demobiliserenden hier te lande. Ik zeide dat de Ned. Regering gezien ons groot bevolkingsoverschot ongetwijfeld hiertoe haar medewerking zou verlenen door aan een dergelijke wens van Australië bekendheid te verlenen onder Ned. militairen. Ook zeide ik hiervan wel succes te verwachten al zou dit weilicht niet meer dan een- of tweeduizend man bedragen. Spoed was echter geboden aangezien de Ned. troepen in grote getale Indonesië verlieten. Spender gaf in mijn aanwezigheid order hierover nog dezelfde dag een telegram naar Australië te doen uitgaan. Hij vroeg of onzerzijds eventueel voor slooptransport kon worden gezorgd, waarop ik antwoordde dat, ofschoon Nederland momenteel een groot tekort aan scheepsruimte had voor zijn troepenvervoer, wij waarschijnlijk wel bereid zouden zijn voor dit doel ruimte beschikbaar te stellen, aangezien het gelijkwaardige ruimte naar Nederland bespaarde.

Spender legde grote belangstelling aan de dag voor de problemen waarmede Indonesië op binnenlands politiek en economisch gebied te kampen zou hebben, waarover wij hem zo volledig mogelijk inlichtten. Ook toonde hij veel belangstelling voor de mogelijkheid van levering van technici en kapitaalsinvestering door Australië. Voorts wees hij op de wenselijkheid bijstand te verlenen voor de opbouw van een gezond en gematigd vakverenigingswezen, waartoe ik zeide, dat het Ned. vakverenigingswezen bij uitstek geschikt was, gezien de sociale rust in Nederland.

Onze vraag over zijn standpunt ten aanzien van Nieuw-Guinea beantwoordde Spender met de mededeling, dat de nieuwe Australische Regering nog geen standpunt had bepaald. Hij gaf wel in overweging na te lezen de debatten in het Australische parlement van de zijde van de voormalige oppositie. Wellicht kan Teppema verzocht worden U en mij terzake in te lichten.